2 2006

Бути розумним — це круто

ПРОФЕСОР Кмітливий

Чумацький шлях

ПРОФЕСОР Кмітливий
пізнавально-розважальний журнал
№2 (14) — лютий 2006

4 820013 150037 02

КУДИ ЗНИК ЦУКОР

Куди ж зник мій цукор?

Цукор не зник — він став невидимим, бо розчинився у воді.

А куди зникає сметана, професор не знає?

Це легко перевірити на смак! Вода, у якій розчинився цукор, стала солодкою. Тепер це не просто вода, а **водний розчин** цукру.

Як же утворюються водні розчини?
Для прикладу візьмемо розчин цукру. Що відбувається, коли цукор потрапляє у воду?
Уяви собі: маленький кристалик цукру збудований із малесеньких часточок — молекул (в мільйони разів менших від піщинок). Вони тримаються одна біля одної дуже надійно, ніби камені у фортеці. Та ось така "фортеця" потрапляє у воду. Біля кожної молекули цукру опиняються молекули води і тягнуть їх за собою. Так поступово "кристалічну фортецю" розбирають, а вода набуває нових властивостей, бо розчин води збагатився молекулами цукру.

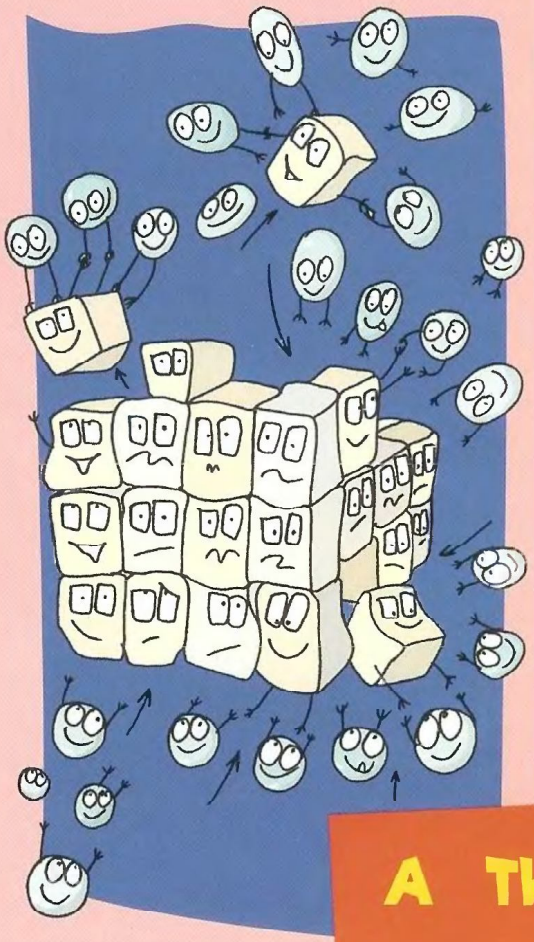

Розчини бувають різними і трапляються на кожному кроці. Мінеральна вода — це розчин у воді багатьох-багатьох корисних речовин: солей натрію, магнію, йоду (про склад води написано на етикетці пляшки). Водним розчином соди ти полощеш хворе горло, а спиртовий розчин зелені брильянтової (яку ти зазвичай називаєш "зеленкою") підсушить краї ранки і захистить від шкідливих мікробів. Повітря, яким ти дихаєш, — також розчин, але це вже розчин газів.

Карамель — це дуже-дуже густий розчин цукру, що загус, коли його підігріли до певної температури, а потім остудили.

А ТИМ ЧАСОМ...

Миша Шила у пошуках сиру пробіглася по журналу.

Скільки дірок вона зробила?

Розчин солі утворюється подібно до розчину цукру. Він, як і будь-який розчин, має свої дуже цікаві властивості.

ВОДНИЙ РОЗЧИН СОЛІ (СОЛОНА ВОДА) ПОВІЛЬНІШЕ НАГРІВАЄТЬСЯ.

ПЕРЕВІР З ДОРОСЛИМИ

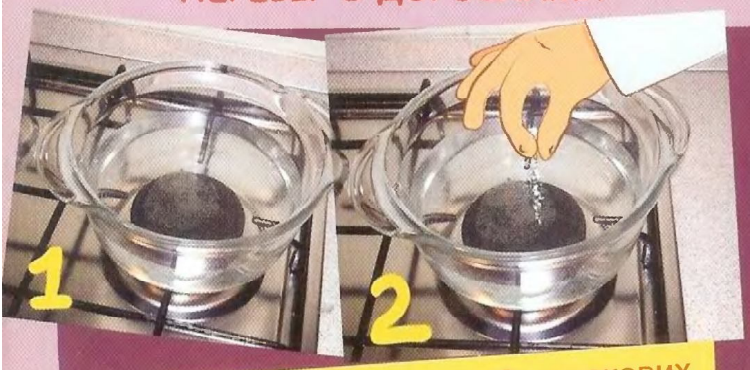

Наповни теплою водою 2 однакових стаканчики.
В один із них додай 2 ложки солі й добре розмішай.
Перелий воду з обох стаканчиків у однакові каструльки і постав на однаковий вогонь.

Яка вода закипить першою?
Ти пересвідчишся: першою буде кипіти прісна вода. А та, у якій розчинена сіль, нагріється повільніше. Цей секрет добре знають господині, тому, щоб швидше приготувати першу страву, вони спочатку доводять воду до кипіння, а потім вже солять.

Сіль — це загальна назва групи речовин, які бувають і корисними, і отруйними. Їжу ти солиш корисною для організму кухонною сіллю, воду пом'якшуєш содою — це теж різновид солі, але він має інший склад і властивості.

ВОДНИЙ РОЗЧИН СОДИ "ПОМ'ЯКШУЄ" ВОДУ.

ПЕРЕВІР САМ

Наповни теплою водою 2 однакових стаканчики.
В один із них додай півложки соди й добре розмішай.

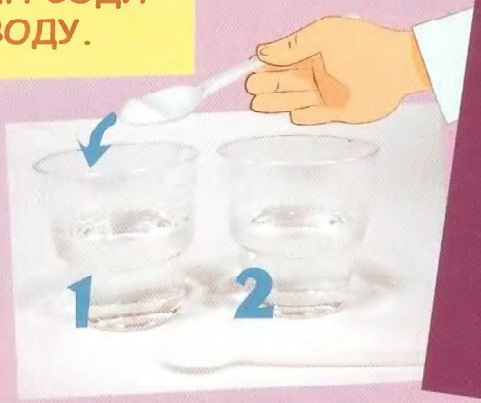

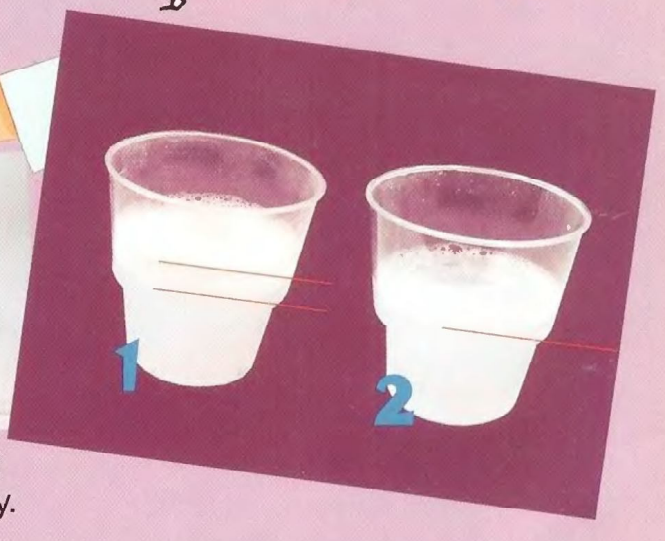

В обидва стаканчики поклади по половині чайної ложечки одного прального порошку. Перемішай.

У розчині соди порошок буде пінитися більше, ніж у звичайній воді. Адже сода пом'якшує воду, і саме така вода швидше "вимиває" бруд.

ВОДНИЙ РОЗЧИН КУХОННОЇ СОЛІ ПОВІЛЬНІШЕ ЗАМЕРЗАЄ.

ПЕРЕВІР САМ

Наповни теплою водою 2 однакових стаканчики.
В один із них додай 3 ложки солі й добре розмішай.
Постав у морозильну камеру.
Перевір через 8 годин.
Солона вода в стаканчику не замерзне.
На відміну від прісної води солона замерзає при нижчій температурі (-20 градусів). Саме тому морська вода, в якій розчинено багато різновидів солей, вкривається льодом лише тоді, коли на вулиці стоять сильні морози.

Чому взимку дороги посипають сіллю?

Соляні розчини в природі бувають різними.
Наприклад, у Туреччині б'ють із-під землі гарячі соляні джерела, а в одній соляній печері у Польщі у кришталево чистому озері вода від солі така густа, що в неї не можна пірнути.

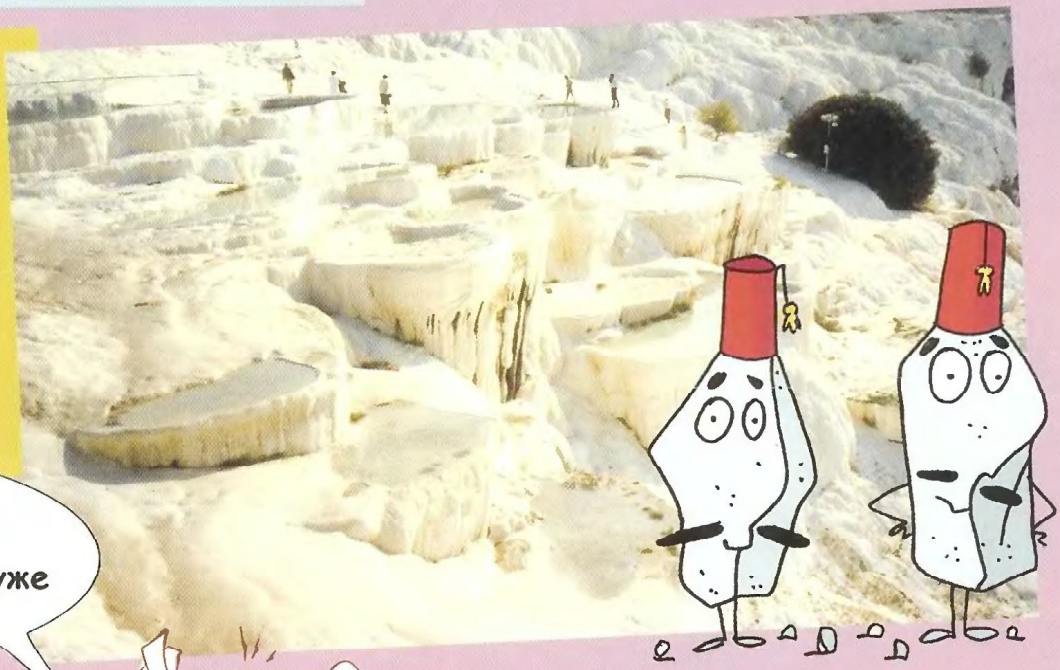

Вода, що тече із твого крана, — теж соляний розчин, тільки дуже-дуже слабенький.

ПЕРЕВІР САМ

Крапни на чисте скло крапельку води з крану. Почекай, доки скло висохне.
Біла плямка, що з'явилася, — це маленькі кристалики солей, що залишились на скельці, коли випарувалася вода.

За сотні років до того, як з'явився перший холодильник, люди винайшли морозиво. Як же вони готували і зберігали цю прохолодну смакоту? В одному зі способів допомагала... сіль.

У відро клали шарами шматочки льоду, добре пересипаючи його сіллю. Всередину ставили пляшку з рідиною, яку треба було заморозити. Цю пляшку довго, безупинно крутили у відрі — рідина поступово охолоджувалася і перетворювалась на морозиво. "Допомагав" їй у цьому солоний лід.

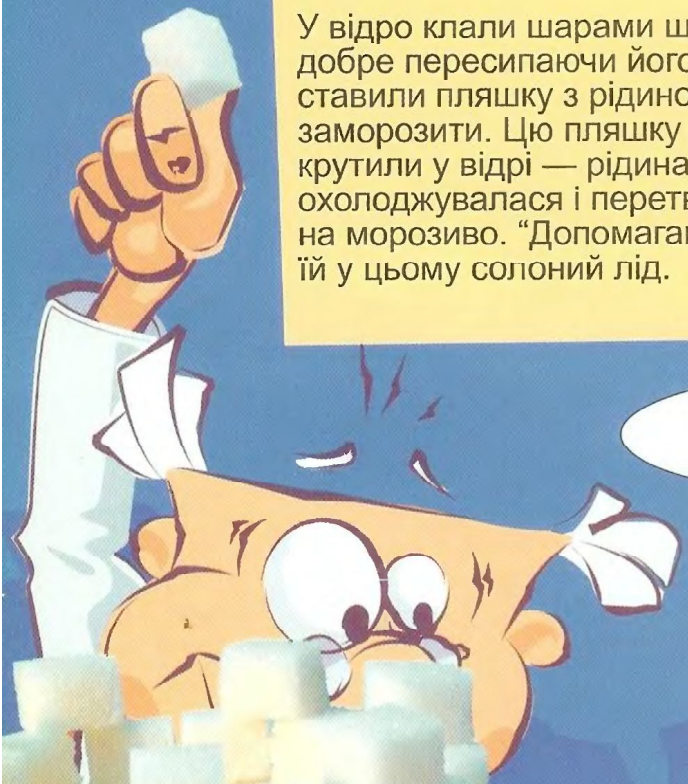

А наш цукор зникає в лабораторії професора!

КРОСВОРД

1. "Підсмажений" розчин цукру.
2. Рідина, яка розчиняє і цукор, і сіль.
3. Часточка будь-якої речовини (в мільйони разів дрібніша від піщинки).
4. Мінералка по-науковому.
5. Білі кристали, які роблять розчин солодким.
6. Речовина, що допомагає воді не замерзати.

Сіллю посипають дороги для того, щоб сіль змішалася з талим снігом (водою) і утворився солоний розчин. А він, як тобі відомо, довго не замерзає. І дорога не вкривається льодом.

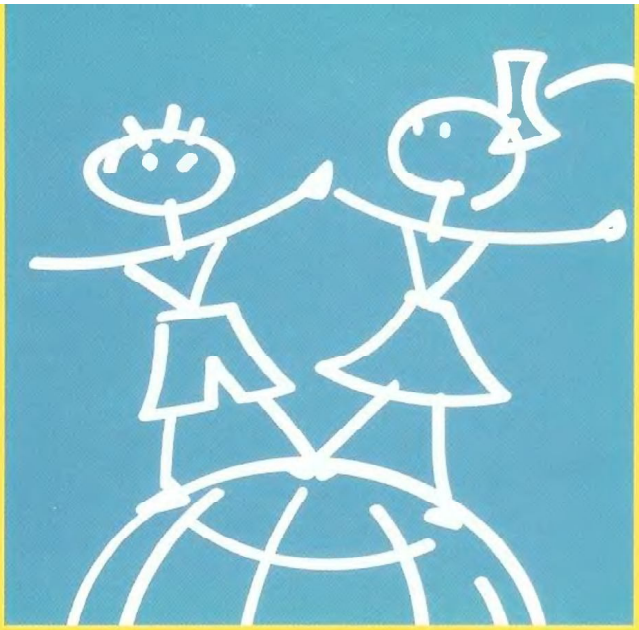

КРАЇНА ДИТИНСТВА

МІЖНАРОДНА ВИСТАВКА-ФОРУМ

Хочеш отримати мобільний телефон чи відпочити влітку у скаутському таборі ?

Візьми участь у конкурсі малюнка "Країна моєї мрії"

Умови участі: до 20 березня 2006 року на адресу редакції журналу "Професор Крейд" необхідно надіслати малюнок чи аплікацію на тему **"Країна моєї мрії"**.
Поспішай! Лише 4 фіналісти отримають путівки, а переможець конкурсу, крім путівки, виграє сучасний мобільний телефон.

Усі учасники отримають безкоштовний вхідний квиток на міжнародну виставку-форум товарів і послуг для дітей та підлітків **"Країна дитинства 2006" (Київ, виставковий центр "КиївЕкспоПлаза", 30 березня – 2 квітня 2006 року)**

Адреса редакції журналу "Професор Крейд": вул. Суворова, 4, 3-й поверх, м. Київ, 01010

Усі роботи будуть представлені у спеціальній галереї, і відвідувачі виставки матимуть змогу побачити саме твою роботу.
Урочисте нагородження переможців конкурсу буде проводитися компанією **"Центр Виставкових Проектів"** на виставці **"Країна дитинства 2006"**

Детальні умови конкурсу читай на сайті: www.cep.com.ua

ПЕРЕМАГАЙМО РАЗОМ!

Організатор виставки: ЦЕНТР ВИСТАВКОВИХ ПРОЕКТІВ

Переповіла Руслана Скачко

Чи не знаєш ти часом, хто такі соленики? Гадаєш, солоні вареники? А от і ні! І навіть не пересолені пампушки. Та й не страва це зовсім. Соленики — це чумаки. Ті самі, які чотириста років тому по сіль аж у Крим до Чорного моря їздили. "Навіщо так далеко? — запитаєш. — Збігали б до найближчої крамниці чи на базар..." Але якраз на базар і возили сіль соленики-чумаки з далекого походу. (Чумаками їх потім назвали, бо саме слово "чум" означало чи то ложку, якою міряли сіль, чи то дерев'яну скриню, де її перевозили).

Найшвидшим транспортом у ті часи були... ну, звісно, воли! Їх запрягали у високі вози — мажі. Клали туди всіляке добро: і дьоготь, і тютюн, і мед, і віск, і шкіру... Тож було чим поторгувати в дорозі!

Збиралися чумаки гуртом із декількох сіл і цілою низкою у сто возів навесні вирушали в далеку путь.

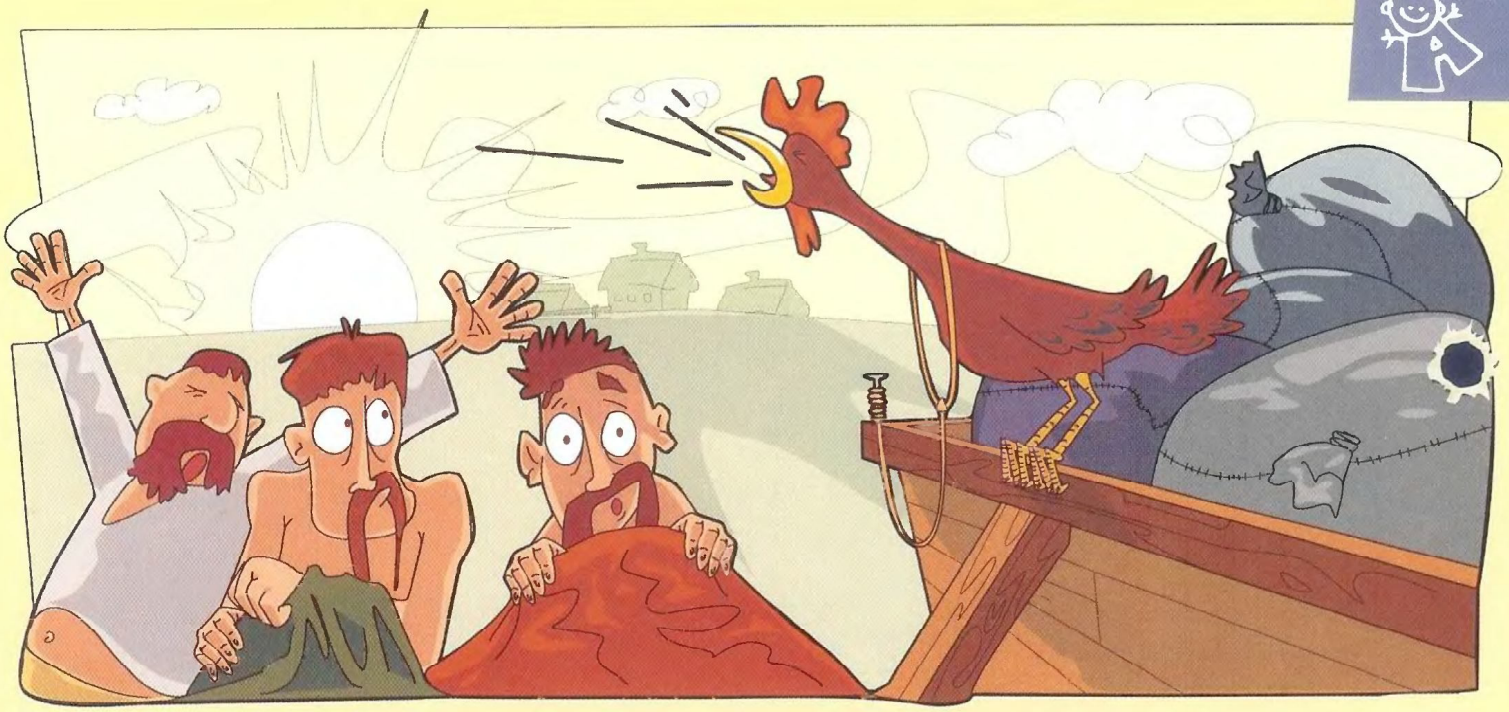

Звідки це чути чумацьку пісню? Невже з сільської околиці? Авжеж, то чумаки зупинилися на першу стоянку. Може, хто сало забув — хутчіше додому, поки ще недалеко від'їхали. А може півня не взяли з собою? Ану, хто прудкіший, по півня — кроком руш! Бо хто ж чумаків будитиме зранку? Без живого будильника їм ніяк не обійтися!

Багато доріг розбігаються за селом. Та яка ж із них веде на Крим? Чумакові гадати нічого — він спокійно витягає з-за халяви люльку, запалює і чекає ночі. Ось і з'являється дороговказ. Та не попереду, а вгорі, на небі. Бачиш он ту зоряну світлу доріжку? Якщо їхати уздовж неї, то якраз потрапиш на південь, до Криму. Тому цю небесну дорогу і прозвали Чумацьким шляхом.

Зупинилися чумаки на ночівлю. Та неабияк стали, а утворили за допомогою возів замкнутий чотирикутник. Усередині затишно, ніби за стінами мурів. Не так просто до них підступити лихим татарам. Та й вартові з рушницями на сторожі — начувайтеся, степові розбійники!

Смачно парує куліш, і вже з-за халяви виймається ложка. Сходяться всі до вогнища. Хто ж поміж ними отаман? Придивляйся уважніше: чумак із червоною квіткою на шапці, — то він і є. Без його наказу ні вечерю не варять, ні вози не змащують. Слово отамана — закон!

Ніщо не лякає чумака! Навіть кусюча армія мошкари. Захищають від них майже лицарські обладунки — обмазаний дьогтем верхній одяг. Об такий панцир не один комар носа зламає, та й у дощ ця броня захищає добре — куди вже там сучасній парасольці!

Голод теж не страшний чумакові. Не дарма ж його жінка півзими куховарити вчила.

Та ось перестнула дорогу чумацькій валці невеличка швидка річка. Не розгубились і тут чумаки. “А що, браття, перейдемо її вбрід?” — бадьоро гукає отаман.

Неохоче бредуть через річку воли, по кілька годин стоять вози у “волячому заторі” — та чи йому, чумакові, нудьгувати? “Цоб, волики, цабе!” — поганяє він круторогих, а сам вже книжку читати береться. Або в шахи з паличок із сусідою грає. Або казки та бувальщини розповідає.

І здивувався б напевно чумак, якби знав, що сьогодні будуть розповідати бувальщину вже про нього.

Чумацький шлях

Професоре Крейд! Розкажіть про Чумацький шлях детальніше.

Чумацький шлях — це зоряна стежка у всесвіті, яку називають галактикою. Вона подібна до міста, де зірки і планети — це ніби будинки, а космічні системи — то вже цілі вулиці. Вони живуть самостійним життям і за своїми законами. Так, як і наша сонячна система.

Навіть звичайні стежки не бувають прямими, то що вже казати про "стежку" зоряну! Вона закручена у неосяжному просторі, ніби гігантська сплющена пружина. На одному з її "кілець" примостилась і наша Земля. Крутиться вона довкола Сонця так само, як і інші вісім планет системи, мільярди років. Як стверджують вчені, кращого місця й не знайти! Бо саме тут, "на околиці" галактики, найбільш безпечно.

Припускають, що посередині галактики міститься космічна чорна дірка. Сонце, як і безліч інших зірок, мандрує довкола цього центру по велетенському колу. За нашим, земним, часом Сонце долає свій шлях неймовірно швидко — за одну секунду "пробігає" 220 кілометрів! Та щоб оббігти коло повністю, земному світилу знадобиться аж 200 мільйонів років!

Сонце
сонячна система
Земля
Г А Л А К Т И К А
Чому ми не бачимо Чумацького шляху повністю?
ПОМІРКУЙМО РАЗОМ
Візьми гімнастичний металевий обруч. Постав на ньому крапочку олівцем. Тут буде уявна планета Земля. А обруч — це одне з кілець зоряного Чумацького шляху. Тепер примостися так, щоб твої очі опинилися на рівні позначеної крапки. Подивися „із Землі" на протилежний бік обруча. Що бачиш? Тільки невеличку частину срібної дуги від обруча! Так само ти бачиш із Землі тільки частину Чумацького шляху.
Професоре! Прийом! Повернетесь на Землю — не забудьте купити солі!

Як Сандорик дружбу врятував

Ось уже цілий місяць із квартири номер п'ять чувся гуркіт ремонту – там мали оселитися нові сусіди. І от, нарешті, снігового лютневого ранку до під'їзду підкотилося червоне авто. З нього вискочив рудобородий дядечко, спритно подав руку молодій жінці, а тоді відчинив задні дверцята. Звідти вистрибнуло веснянкувате дівча. Воно зупинилося, розгублено озираючись довкола. А з вікон будинку новеньку пильно розглядали карі, сірі, голубі оченята.

Пополудні блиснуло сонце, і дітвора висипала на ковзанку у дворі. Вийшла й нова сусідка – у червоному пуховичку і з червоними санчатами. Усі діти повернули голови у її бік.
– Гляньте на рудого сніговика, – засміявся Максим.
Дівчинка зупинилася і почервоніла.
– А санки в неї під колір татової машини, – не зупинявся Максим, – і щоки так само.
Павлик його штовхнув:
– Чого ти? Вона ж тут нікого не знає.
Дівчинка розвернулася, щоб піти, але перечепилася через санчата і впала. Підвелася, старанно обтрусила сніг і пішла собі додому.
Усім раптом перехотілося з'їжджати на санчатах. Стало зовсім невесело. Аж тут звідки не візьмись – Сандорик! Посміхається і простягає усім по пачці соку:
– Привіт, любі друзі!! Спершу треба підживитися енергією сонця і фруктів! А тоді ви мені розкажете, чого похнюпились.

Діти розповіли прикру історію з новою сусідкою. Настала Максимова черга червоніти.
– Я не навмисне, – виправдовувався він, – ну що мені тепер робити... як мені вибачитися?

Тоді Сандорик попросив хвилинку тиші:
– Завтра, 14 лютого, – промовив він, – День Святого Валентина. Це дуже гарне свято, воно народилося ще у XIII сторіччі. Цей день – чудова нагода почати дружбу або відновити дружні стосунки, якщо сталися прикрі непорозуміння з друзями. Коли ми ставимося до друга з повагою, то ніби віддаємо йому шматочок свого серця. Тому є такий звичай – дарувати на День Валентина сердечка-валентинки. Вони можуть бути паперові, шоколадні, скляні, вовняні – які завгодно.
– Ми можемо самі їх зробити?
– Звичайно, якщо захочете, – усміхнувся Сандорик.

Вирішили піти до Галинки, бо в її мами-художниці багато кольорового паперу, фарб та олівців. Узялися за ножиці, клей, фломастери. І ось вже виросла гірка барвистих сердечок. Діти обмінялися валентинками – на знак дружби. Кілька зелених сердечок подарували Сандорику.

Максим довго сидів насуплений, нарешті взявся за ножиці.
– Це для дівчинки з п'ятої квартири, – пробурмотів він і показав злегка кривувате сердечко з блискучого паперу. – Я ж насправді не проти, щоб вона виходила на нашу ковзанку.
– І ми теж хочемо з нею дружити, – загукали діти, – може, усі подаруємо їй валентинки?

Це була чудова ідея. За кілька хвилин усі вже сиділи в гостях у дівчинки з квартири номер п'ять, пили сік і смакували мигдалевим печивом. А печиво було (уявляєте!) у формі сердечок.

Так Сандорик і чудове свято День Святого Валентина врятували дружбу!
А ви вже зробили валентинки для своїх друзів?

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Тут милує око і спокійна низовина, і горбиста височина, що немов набирає розгону і здіймається високими піками Карпатських гір. На цій землі народилася одна з найбільших річок України — Дністер.
Господарювали тут і Польща, й Австрія, та зрештою горда Львівщина звільнилася з-під гніту загарбників і тепер зачаровує мелодійною українською мовою та неповторною красою.

Фото: Максим Копилов

МІСТО ЛЬВІВ назване ще князем Данилом Галицьким на честь його сина Лева. Пам'ять про ті прадавні часи більше 700 років бережуть руїни Високого замку. Був він колись фортецею, що стояла на високій горі й захищала галицькі землі від войовничих татар. Згодом довкола розбудувалось містечко, яке тепер стало великим містом, що відоме всьому світові. Одне за одним його бруківкою йшли віки. І зупинялися — то у будинку, то у скульптурі, то просто посеред вулиць. Як і в XIII столітті, розбігаються вони по Львову від стародавнього центру — площі Ринок.

ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ

Правобережна Черкащина розляглась на височині. Збігають по ній безліч річок і річечок, глибоко прорізаючи у долинах свої річкові шляхи.
Лівобережна Черкащина — у низовині. Її землі тривожить лише смужка ріки Дніпро, долина якого затоплена двома величезними водосховищами.
За часів Київської Русі на цій землі були міста-фортеці, зараз — це мальовничі містечка, які пишаються своєю давньою історією і своїми героями.

Фото: Євген Тимченко

МІСТО ЧЕРКАСИ
У давні часи на високому плато збудували верхнє місто, а в пониззі було нижнє. Тепер же на місці нижнього міста розляглося широченне плесо Кременчуцького водосховища. Та й обличчя міста з тих пір дуже змінилося. Серед сучасних висотних будівель тільки поодинокі маєтки бережуть пам'ять про минуле століття.

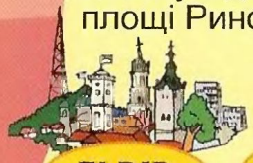
ЛЬВІВ

Свірж

Олесько

Підгірці

Канів

ЧЕРКАСИ

Умань

© ЗАТ „Український мобільний зв'язок", ліцензія Держкомзв'язку серія АА №720189 від 29.12.04

ЗАВДАННЯ ВІД UMC : ЗНАЙДИ НА КАРТІ

Акуратно виріж по контуру

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Нагадуємо! Області необхідно доклеювати на карту України, яка була додатком до журналу №1 за 2006 рік.

СЕЛО КУЛЬЧИЦІ дало прізвище героєві-кмітливцеві, що прославився аж у австрійському місті Відні. Далекого 1683 року оточило місто двохсоттисячне військо турецького візиря Кари-Мустафи. Щоб врятуватися, котромусь сміливцю треба було пройти непоміченим крізь ворожий табір і передати листа королеві з проханням про допомогу. Взявся це зробити наш співвітчизник, Юрій Кульчицький. Одягнувши ворожу одежу і наспівуючи турецьку пісеньку, він пройшов табором, не викликаючи ніякої підозри. Завдання було виконане!

Армії короля Яна Третього та герцога Лотаринзького врятували оточених і розгромили турецьке військо вщент. І як же здивувався віденський король, коли у винагороду за свій героїчний вчинок Юрій Кульчицький зажадав... турецькі мішки із зернами кави (про чудовий кавовий напій він довідався колись у турецькому полоні). У Європі ж на той час кава продавалася тільки в аптеках, як ліки. Тож саме Кульчицький приготував першу каву по-віденськи (додавши до неї цукор). У власній кав'ярні він звертався до гостей по-українськи лагідно: "братчику-серденько"... Це вітання ще довго використовувалося у говірці віденців, а пам'ять про кмітливого рятівника міста живе і досі.

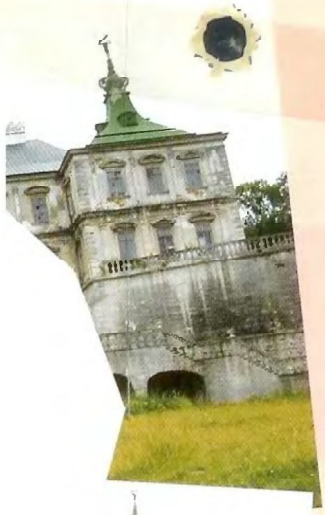

Фото: РА МІМІНО

СЕЛО ІВАНА ФРАНКА

(раніше мало назву Нагуєвичі)
Саме тут народився Іван Франко, якого називали "академія в одній особі". Ще в школі сором'язливому хлопчакові не раз дошкуляли зухвалі однокласники, та він завоював повагу жагою до знань. Протягом життя вивчив 14 мов, став ученим, письменником і написав близько 70 томів книг — тут і наукові праці, і повісті, і навіть детективи. Та все ж найвідоміший Франко як поет. "Вогонь у одежі слова" — ось які запальні його поетичні рядки!
Та й казки у Івана Франка незвичайні. Хто ж отой герой Остромисл, про якого "невидано і нечувано, відколи світ світом і ліс лісом"? Чи хвалькуватий і хитрий Лис Микита, пофарбований у синю фарбу, чи людина з лисячим норовом? І це, і ще багато хитрощів автора ти неодмінно збагнеш, коли познайомишся з його творами.

Цього року Україна відзначає 150 років від дня народження Івана Франка — великого майстра слова.

СЕЛО ПІДГІРЦІ

На пагорбі, де колись височіли вали прадавнього міста, яке зруйнували орди монголів, архітектори А. дель Аква і Г. Боплан збудували красивий і непідступний замок. Тепер йому вже ген-ген за 300 років, але й досі він захоплює своєю величністю.

КУТОЧОК ПРИРОДИ

"Жива вода" буває не тільки в казках. У місті Трускавець соляні джерела з цілющою водою знаходили ще 500 років тому. Нап'єшся — і хворобу як рукою зніме. Секрет чудодійної води розгадали вчені-хіміки: виявляється, в ній у певних пропорціях розчинені різні корисні для організму людини речовини, в тому числі й мінеральні солі.
Кожне джерело має свою назву і особливі властивості. Наприклад, "Юзя" вважається "водою молодості", бо робить шкіру гладенькою та пружною, а "Нафтуся", що злегка пахне нафтою, зцілює хворий шлунок. Сьогодні цю воду п'ють тільки за призначенням лікаря і одразу ж біля джерела, бо вже через 2 години вона втрачає свої цілющі властивості.

ЗАТ „Український мобільний зв'язок", ліцензія Держкомзв'язку серія АА №720189 від 29.12.04

Акуратно виріж по контуру

ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ

КУТОЧОК ПРИРОДИ

МІСТО УМАНЬ

Чи може природа милуватися мистецтвом людини? А ти завітай до Софіївського парку — побачиш. Як зачаровано дивляться дуби та клени у люстерка озер, як дослухаються троянди до шуму водоспадів і плескоту водограїв! Усе це — витвір талановитих майстрів-кріпаків. І тюльпанове дерево, і гінкго (найдавніші дерева на планеті), і ще близько 500 різновидів дерев та кущів посаджені тут дбайливими руками аж 205 років тому. Керував ними умілий інженер на прізвище Метцель. А забажав створити це диво польський граф Станіслав Потоцький для своєї дружини — красуні Софії. За її ім'ям і назвали парк. Прикрашають його скульптури героїв із грецьких міфів, що нагадували Софії про рідну домівку — овіяну давниною Грецію.

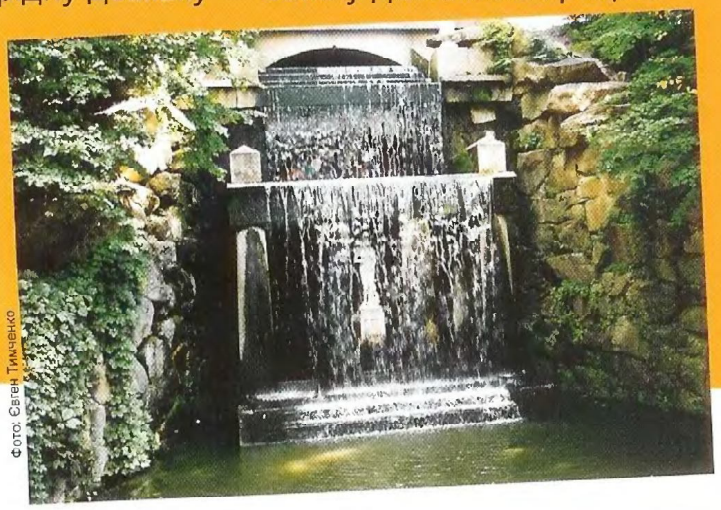

Фото: Євген Тимченко

Фото: Євген Тимченко

СЕЛО МОРИНЦІ

Малий Тарас малював скрізь: вуглинкою на столах та по стінах. Потім на клапті паперу в панських передпокоях... А згодом із тісного горища, де навчався малярству, він, мов на крилах, перелетить у чарівні зали Академії мистецтв міста Петербурга. Та не художником стане талановитий кріпацький син, а Великим Поетом. Злиденне дитинство у рідних Моринцях, селяни-кріпаки, які гнуть спини у наймах, — усе це боляче вражає серце. І народжує вірші, які б'ють на сполох: геть царів! Скидай, мій народе, кайдани кріпацтва!

Тюремні ґрати, солдатська муштра — ось як розплатився Тарас за свої палкі рядки. Та слава про Поета не згасла й донині.

БАЄЧКА

Сидить якось Тарас, думу думає, аж раптом висипав із кишені жменю жита і розділив на три купки. Оця, велика — каже — це ми, мужики, оця маленька — то пани, а ось ця, найменша — то цар. Тепер дивіться! — і засипав найбільшою купою обидві менших. Тепер немає ні панів, ні царів — тільки ми!

Фото: Євген Тимченко

МІСТО КОРСУНЬ-ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ

Серце міста — на двох гранітних островах, які обіймає водами давня річка Рось. На одному з них над пишними кущами бузку видніються башти прекрасного білого палацу. На іншому — шумить віковими деревами парк. Сюди приїздив малювати пейзажі юний Тарас Шевченко. Береже про це згадку старезний каштан, під яким, кажуть, сидів із мольбертом поет.

...ній Дніпровій кручі ... 11 року київський князь Всеволод побудував церкву. Сьогодні її не впізнати — багато століть минуло відтоді, й кожне додавало храмові нових рис. А яка ж тепер височезна Чернеча гора, де колись селилися козаки на схилі літ? Могутня, як і колись. Тут хотів оселитися і Тарас Шевченко. Ця людина для українця — і символ, і легенда. Тепер він стоїть у своїй кам'яній подобі й дивиться з високої кручі на Україну, задля свободи якої поклав життя.
Чи впізнав би її тепер?

УВАГА КОНКУРС!

НАЙКРАЩИЙ КРАЄЗНАВЕЦЬ РОКУ

Команді професора Крейда дуже кортить дізнатися про якусь незвичайну пам'ятку твого рідного краю. Це може бути історія вулиці, музейний експонат, архітектурна споруда, знаменитий пагорб, унікальні дерево, озеро, камінь...
Поміркуй, розпитай і напиши про це. Щомісяця у "Фанотеці" будуть публікуватися найцікавіші листи. А на переможця конкурсу чекає приз —

прогулянка історичними місцями Києва разом із командою Крейда та камерафон і стартовий пакет Sim-Sim від UMC.

КОНКУРС ТРИВАЄ ДО 20 ГРУДНЯ 2006 РОКУ

ЗАТ „Український мобільний зв'язок", ліцензія Держкомзв'язку серія АА №720189 від 29.12.04

Упізнаєш крилату сусідку? Обережно, не налякай. Бо якщо ти — з добром, то лише поскаче боком-боком і здалеку скосить на тебе допитливе око. А якщо з палицею — миттю злетить на дерево, ще й каркне ображено. Її довіру заслужити нелегко, бо навіть свого родича — чорного крука — не визнає.
Тож давай знайомитися ближче!

Розфарбуй малюнок, відшукай ворону.

Фото: Ігор Терик

КРИЛАТА СУСІДКА

ПР-Р-ОШУ НЕ ПЕР-Р-РЕПЛУТАТИ!

Так сказала б тобі ворона, якби ти випадково назвав її круком. Бо ж у ворони і оперення чорне з сірим, і дзьоб не такий масивний, і хвіст не клином, а округлий, як віяло.
Круки обирають пару раз і на все життя й селяться в безлюдних, диких місцинах, у горах. Ворони ж, навпаки, живуть переважно у галасливому пташиному гуртожитку, поближче до людських осель. А сім'ї утворюють лише на кілька місяців.

У кінці лютого пара ворон будує собі житло. У їхньому гнізді просторо і затишно, незалежно від того, з чого воно збудоване: з товстих гілок, перемащених глиною, чи з поцуплених десь металевих дротин (ворони миттю зметикували, що дріт нагрівається швидше — тож і господарям там тепліше). Дно вимощується чимось м'яким: ганчірками, нитками, шерстю. Тепер і потомство можна виводити! Тук-тук! Із зеленуватих плямистих яєчок проклюовуються вороненята. А вже в червні відбудеться перший політ із гнізда.

Фото: Ігор Терик

КРИЛАТИЙ ТЕРОРИСТ

Колись ворона, помітивши сову чи яструба, "вмикала" найвищу воронячу швидкість. Та згодом їй набридла ганебна втеча. Тепер вона щосили волає "Кар-р-р!", і зграя розуміє: "Усі сюди! Небезпека!". Ось тут вже непереливки нападникові. Наче хмара, мчить організоване крилате військо. Тож рятуйтеся, пернаті вороги! Войовничо поводяться і ворони-батьки. З любов'ю виховуючи пташенят, вони мають за недруга всякого, хто навіть ненароком наблизиться до гнізда. Тоді від воронячого терору може постраждати навіть людина.

Одне вороняче гніздо коштувало більше 270 гривень — його збудували птахи з позолочених оправ для окулярів.

ДРУГА СІМ'Я

Зграя ворон живе за своїми "воронячими законами". Удень, як правило, вилітають за околиці міста чи села добувати харч: комах, мишей, яйця інших птахів, ягоди, ба, навіть заєць може потрапити у меню ворони. А ввечері, у один і той самий час, зграя повертається на ночівлю. Сплять на деревах чи дахах, тісно притискаючись одна до одної. Живуть ворони до 80 років і передають нащадкам усі свої вміння.

ІЗ ТОЧКИ ЗОРУ ВОРОНИ

— Транспорт існує для того, щоб зручніше було харчуватися.

Покладе птах на залізничну колію велику кістку і чекає на поїзд. Він розкришить колесами твердий харч куди краще, ніж її дзьоб. Тоді можна й обідати!

— Люди бувають корисними — вони створюють прекрасні смітники!

Я. Ворона

Смітник для ворони — справжня скарбниця. Тут знайдеться і матеріал для гнізда, і пожива, а якщо поталанить, ще й дрібні монети, скельця, недокльований кимось горіх... Усі ці "коштовності" несе ворона у сховки, які робить у дуплах чи розломах дерева. Сюди навідується часто — пильнує своє добро.

Приручене вороненя залюбки навчиться знімати з гостя капелюха або вимикати з розетки телевізор. Адже його розумові здібності навіть вищі, ніж у собаки. Доведено, що ворони здатні подумки рахувати до п'яти і логічно мислити. Скажімо, сухарі здогадуються розмочувати у калюжах, а щоб дістати м'якуш на дні високого глечика, ворона може дзьобом зробити гачок із дротинки. Голоси інших птахів і навіть людську мову вони копіюють краще, ніж папуги!
Якщо ворону змалечку доглядає людина — вірнішого друга і не знайти. Хоча для неї найбільша радість — свобода.
Порадіймо разом із нею!

Фото: Ігор Терик

МАСЛЯНА

Росіяни з кінця лютого до початку березня, за сім тижнів до Пасхи, гучно та весело святкують Масляну. Здавна це були проводи зими, що починалися колись у день зимового сонцевороту.

НЕ ВСЕ КОТОВІ МАСЛЯНА — БУДЕ І ВЕЛИКИЙ ПІСТ

Так мовить російська приказка, бо саме після ситного Масляного тижня починається піст, коли споживають лише нежирні, пісні страви.

Кожен день Масляної мав свою назву і особливий звичай святкування. Скажімо, у понеділок — "Зустріч": на великих запряжених санях возили кумедне солом'яне опудало у довгій сорочці. Це й була Масляна — образ старечої зими. Середа — "Ласунка" закликала поласувати млинцями родичів, а у неділю — на "Прощений день" — вибачалися за недобрі думки та вчинки. Навіть до випадкових перехожих кланялись і, тричі цілуючись, казали:

— Пробачте мене, прошу вас.

А у відповідь:

— Бог вас простить, та й ви мені пробачте.

Напередодні "Прощеного дня" ляльку-Масляну під веселі співи урочисто спалювали — так прощалися із зимою.

В Англії на Масляну проводять "млинцеві перегони". Учасниці біжать навперейми з гарячими сковорідками і млинцями у них. Дорогою треба не менше трьох разів підкинути і зловити на сковорідці млинець. Чемпіонкою млинцевих перегонів стає найпрудкіша та найспритніша.

БЕЗ МЛИНЦІВ — НЕ МАСЛЯНА, БЕЗ ПИРОГІВ — НЕ ІМЕНИНИ

Головна страва на Масляну — гарячі та золотаві, мов сонце, маслянисті млинці. Смажать їх, буває, просто на вулиці, поблизу льодяних гір. Під звуки музики, регіт та вигуки мчать з гори дорослі й дітлахи. Хто на чому — на санках, рогожках, а то й на власних підошвах. А гора височенна — з'їдеш, аж дух тобі перехоплює!

Колись поряд із горою можна було побачити виступи акробатів, жонглерів, дресированих ведмедів... А в невеличких пересувних балаганах — китайський театр тіней або "живі картини", де на фоні декорацій актори завмирали так само, як мальовані персонажі на полотнах живописців. Глядачі ж захоплено відгадували назву картини та прізвище художника.

А що вигадували на Масляну жителі російських сіл!

Захоплення снігового містечка надихнуло навіть відомого художника Івана Сурикова. Що вже казати про самих учасників! Зібравшись від малого до старого, гуртом зводили снігову фортецю з баштами та воротами. Потім ділилися на два загони. Один — штурмував фортецю, інший — захищав її, завзято відбиваючись сніжками. Часом на переможця, якому вдалося-таки продертися у ворота, чекало випробування — його купали у ополонці. А потім усіх гравців частували святковою смакотою.

Еге-гей! Тільки уяви! Срібно дзвенять дзвіночки на конях, бризкає сніг із-під копит, і ти летиш у розписних санях повз гігантські каруселі, ковзанки, повз лавки з блискучими самоварами, бубликами та медовим печивом. Услід весело свищуть ряжені — у костюмах царів, блазнів, ведмедів... А ти й собі висвистуєш на глиняному свищику, наслідуючи птахів. Ще й підхоплюєш бадьору частушку:

Як на Масляній неділі
Із труби млинці летіли,
Ой, млинці ви мої,
Ой, млиночки мої!

А поганяє стрімких коней сама Масляна.
І мчить вона крізь роки і сторіччя у сучасні міста і села, де й досі її з нетерпінням чекають.

1. Куди втік песик?

2. Хто загубив чобіт?

3. Впиши кількість зображень на малюнку.

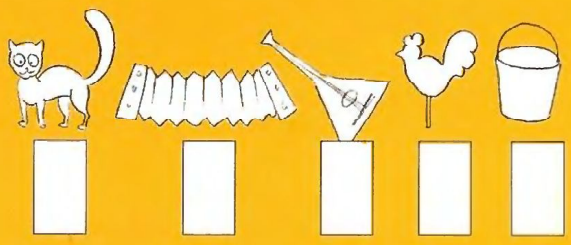

4. Знайди на Масляній Олексу.

5. Який елемент Масляної з іншої країни? Назви її.

Відповіді на питання у №1 за 2006 р.

1. Вісім зірок.
2. Лижні палиці.
3. Чортик-утікач.
4. Цар без корони.
5. Льодяний хрест (Водохреще).

I am on Duty today!

Natalka Zavalska, Iryna Kobernyk

I am on duty today. I have cleaned the , brought a wet the , watered s, put the and on the .

Suddenly a flew in through the open and sat on the

- Shoo! Shoo! – I cried out and threw a in the

- Kar! Kar! – answered the and sat on the .

- Shoo! Shoo! – I said and threw a in the

- Kar! Kar! – answered the and flew over to the

- Shoo! Shoo! – I said and threw a in the

- Kar! Kar! – answered the and flew over to the

- Shoo! Shoo! – I cried out and threw a in the

The crow caught my and flew out of the class-room!

At that moment our came in. saw the mess in the class-room and put me a "2" for the duty in my .

The "2" looked very much like a but unfortunately I could not shoo it away from my .

That is why it stayed there forever.

— blackboard

— piece of chalk

— duster

— flower

— globe

— test-tubes

— crow

— bookcase

— book

— window

— watering-pot

— bookshelf

— sandwich

— mark-book

— table

— teacher

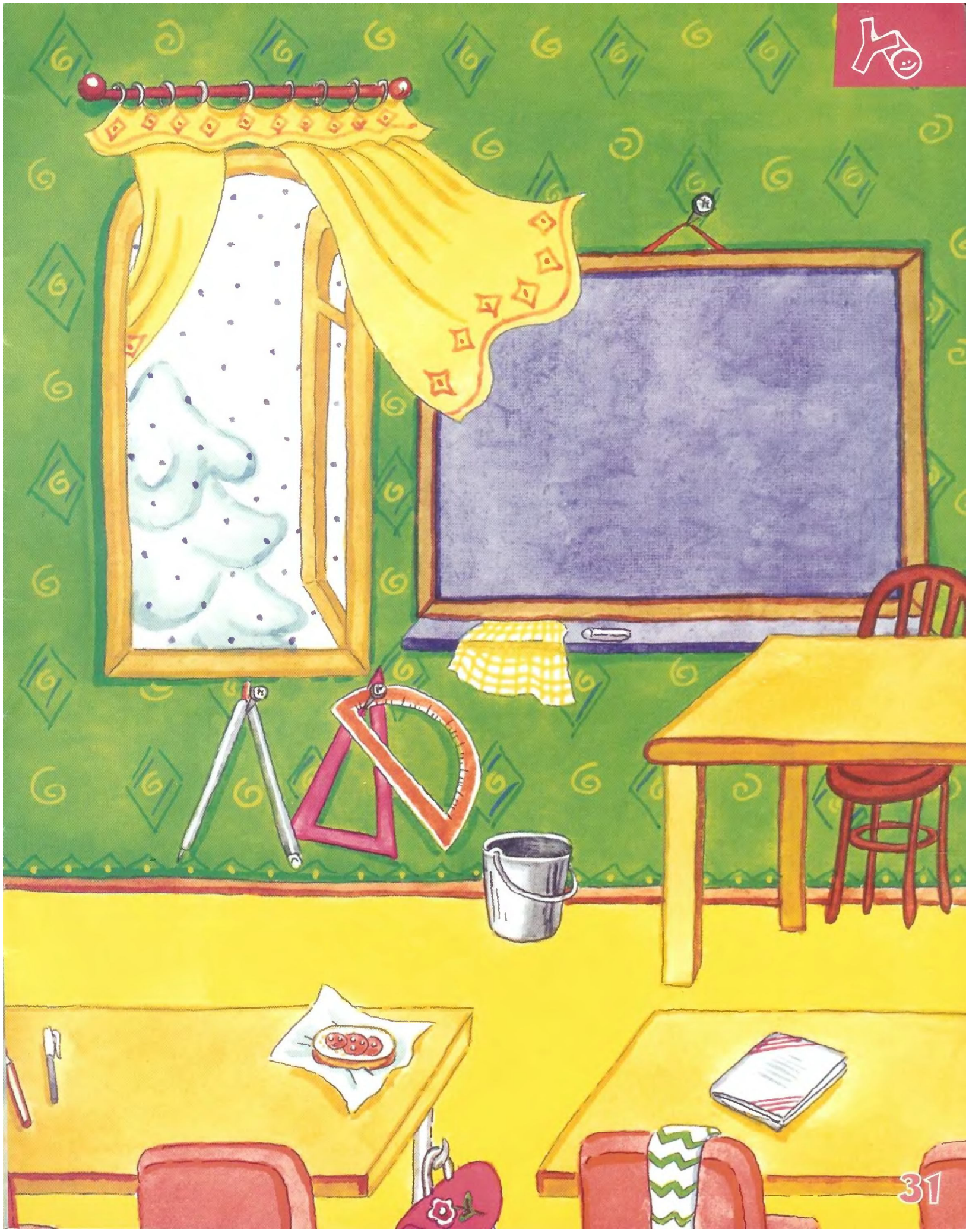

ПРИГОДИ ВРЯДИ-ГОДИ

ЩОСЬ ЗАБУВ...

задум Наталка Завальська

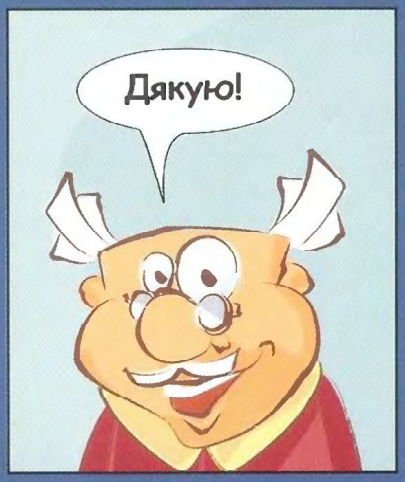

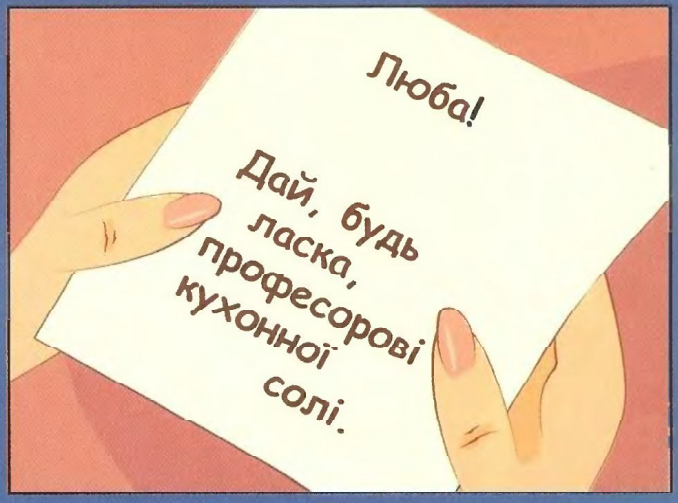

У наступному номері ти дізнаєшся про головну подію в Академії Крейда!

ПРОФЕСОР Крейда

ОБЕРИ САМА!

Колись, більше 600 років тому, панувала готична мода, і носили взуття з довжелезними носами, схожими на ніс корабля...
Колись, більше 250 років тому, були модними пишні кринолінові плаття на обручах (кринолином спочатку називали спідницю, яку задля пишності підбивали кінським волосом)...
Колись, кілька років тому, найперші модниці скручували волосся у джґутики-дреди (так само як давні індіанці, які вірили, що коли настане кінець світу, бог Джа витягне всіх йому вірних за дреди на небо)...

BRATZ

А зараз втіленням моди стали ляльки BRATZ. Їхнє взуття, одяг і навіть зачіски завжди чарівні: і на прогулянці Парижем, і у спортивному клубі, і на загадковій вечірці "Опівнічне Танго"!

Модні ляльки

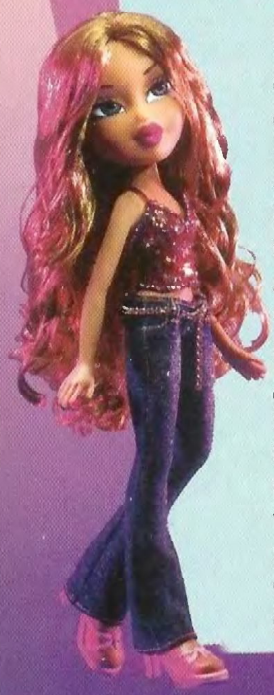

Сьогодні про BRATZ мріють навіть ті дівчатка, що давно вже забули дорогу до іграшкового магазину.
Бо що більше ти дізнаєшся про модні ляльки, то більше тобі хочеться бути разом із ними в курсі всіх напрямків моди. Адже дівчатка, так як і їхні ляльки, хочуть бути модельєром чи візажистом, створювати неперевершені вбрання та добирати до них аксесуари.
Іграшкових дівчаток BRATZ п'ятеро, всі вони яскраві та сучасні, але у кожної свій неповторний характер та стиль. Яка ж із них стане твоєю подругою: Хлоя, Жаде, Мейган, Саша чи Жасмин?
Обирати тобі!

УВАГА КОНКУРС!

Обери наймоднішу з ляльок BRATZ на полиці дитячого магазину твого міста. Намалюй її та надішли портрет на адресу:
49000
м. Дніпропетровськ,
а/с 361.

Автори всіх малюнків гарантовано отримають модний шкільний розклад. А за найкращі роботи — суперприз — стильний записничок BRATZ.

ПОДАРУНОК -20% НА МОДНУ ЛЯЛЬКУ

ДЛЯ ТЕБЕ BRATZ

СЕРІЇ "ОПІВНІЧНЕ ТАНГО"
АРТ 303657, 303664, 303671

АКЦІЯ

З 13.02.06
до 20.03.06 р.

Вирізь купон та дізнайся, де можна придбати BRATZ зі знижкою за тел. 8 (056) 790 01 59, або на сайті
http://www.bratz.com.ua

ВІТАЄМО ПЕРЕМОЖЦІВ КІНОКОНКУРСУ

Тарас Юнко, м. Львів;

Вероніку Мельник, м. Київ;

Тараса Юнка, м. Львів;

Андрія Мещерякова, м. Суми;

Костю Паламарчука, с. Капітанівка Київської об'л.;

Олексія Романова, м. Київ;

Дениса Тагірова, м. Київ;

А. Яценка, м. Київ;

Володю Цюпака, с. Бишків Львівської об'л.;

Віталія Бойка, м. Калуш;

Катю Тетерук, м. Київ;

Анну Білоус, м. Київ.

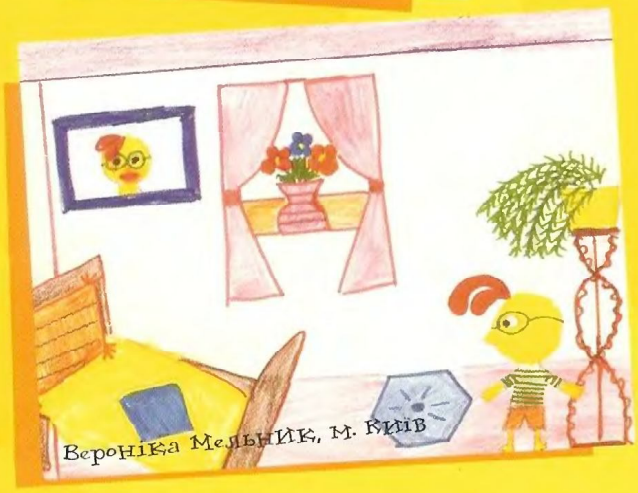
Вероніка Мельник, м. Київ

Катя Тетерук, м. Київ

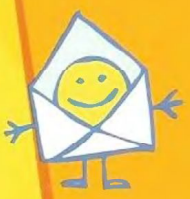

УВАГА! КОНКУРС

НА ЗВАННЯ МОЛОДШОГО АКАДЕМІКА АКАДЕМІЇ КРЕЙДА ЗАВЕРШИВСЯ!

ОГОЛОШЕННЯ ТА НАГОРОДЖЕННЯ ПЕРЕМОЖЦІВ — У БЕРЕЗНЕВОМУ НОМЕРІ!

Щомісячний дитячий журнал "Професор Крейд"
для дітей 6-10 років
лютий 2006 №2 (14)

Засновано у 2004 році
Засновник та видавець
© ВБ "Максимум"

Тираж 60 000 примірників.
Ціна договірна.
Передплатний індекс:
журналу — 91413
журналу з літературно-музичним додатком — 91412
Кольороподіл та друк:
Universal print. 01054,
м. Київ, вул. Дмитрівська, 44-Б,
тел.: (044) 454-41-67/68
Висновок державної санітарно-епідеміологічної експертизи №05.03.02.03/15001 від 17.04.2003 р.
Свідоцтво про реєстрацію КВ №9466 від 22.12.2004 р.

Адреса редакції та видавця:
вул. Суворова, 4, 3-й поверх,
м. Київ, 01010
professor@kraid.com.ua

Бренд-менеджер:
Оксана Гальченко
galchenko@companion.ua
494-25-01
Відділ продажу:
494-25-01 (02)
Відділ редакційної передплати: 494-25-04

Шеф-редактор:
Олена Мальцева
Редактори:
Руслана Скачко,
Валерія Губренко
Музичний редактор:
Олег Петров
Головний художник:
Максим Копилов

Літературне редагування:
Сергій Чемеркін,
Людмила Мигулько,
Наталія Шубіна
Художники:
Ольга Кузнецова,
Світлана Навроцька,
Вікторія Скаканді,
Ірина Сосницька,
Марія Бондаренко

Комп'ютерна обробка:
Максим Купіков,
Максим Копилов
Верстка:
Максим Купіков

Рукописи не рецензуються і не повертаються. Передрук текстів та відтворення графічних матеріалів журналу "Професор Крейд" — лише з дозволу редакції.
Всі матеріали, позначені , публікуються на правах реклами.